Lausunnon antaja: Semel Oy

Päivämäärä: 14.5.2025

Vastaanottaja: Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: HE 33/2025 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Semel Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto edellä mainitusta hallituksen esityksestä.

Julkisesti tuetut henkilökuljetukset ovat keskeinen osa toimivaa ja saavutettavaa liikennejärjestelmää. Niiden kehittämisessä on tärkeää hyödyntää toteutuneisiin matkamääriin ja kustannuksiin perustuvaa tietopohjaa, jotta palvelut voidaan järjestää mahdollisimman kustannustehokkaasti ja käyttäjien tarpeet huomioiden.

Pidämme ehdotusta pääosin kannatettavana, mutta esitämme seuraavia huomioita.

Tietojen keräämisen toteutus

Esityksen tavoitteena on saada kokonaiskäsitys maantieteellisesti laajan ja kuljetustarpeiltaan hyvin moninaisen alueen kuljetustarpeista ja toteutumasta kahden merkittävän tahon, Kelan ja hyvinvointialueiden, kuljetusten osalta. Kokeilulainsäädännöksi suunniteltu laki koskisi julkisesti tuettuja matkoja tavoitteena muodostaa kuljetuksiin liittyvä tietovaranto niiden kehittämistä varten.

- Taksiliikenteestä ja niihin kiinteänä osana kuuluvista julkisesti tuetuista matkoista on jo nyt saatavilla laajasti laadukasta dataa valtakunnallisesti. Laki liikenteen palveluista velvoittaa sekä välityspalvelun tarjoajan että henkilöliikennettä harjoittavan luvanhaltija keräämään kuljetuksista yksityiskohtaiset tiedot.
- Kela, HVA:t sekä Traficom saavat jo jokaisesta taksimatkasta toteutunutta tilaus- ja maksutietoa, jota voidaan hyödyntää kuljetusten seurantaan ja suunnitteluun.
- Takseilla suoritettavan henkilöliikenteen kokonaisvaltaisen kehittämisen edistämiseksi tietovarantoon tulisi kerätä valtakunnallisesti kuljetusdata kaikista kuljetuksista. Tämän avulla voitaisiin muodostaa reaaliaikainen tilannekuva nykyisestä tilanteesta ja kehittää sitä siten, että kansalaisten liikkumismahdollisuudet kaikkialla Suomessa voidaan kustannustehokkaasti turvata ja parantaa.

Ratkaisuesitys tietovarannon luomiseksi

Pidämme tärkeänä, että henkilöliikenteen markkinaehtoista kilpailua edistetään ja kehitetään lainsäädännön puitteissa. Hallituksen esitys tietovarannon luomisesta on oikeansuuntainen, mutta sen tulisi olla mielestämme nyt esitettyä laaja-alaisempi.

Elokuussa 2024 konsulttiyhtiö teki selvitystyön Fintrafficin, Traficomin ja LVM:n kanssa koskien taksien eri viranomaisille toimittamien tietojen ja tietovirtojen yhtenäistämisestä. Tavoitteena oli, että jatkossa taksien, kuten välitysyhtiöiden ja alustatoimijoiden, tarvitsee tuottaa toiminnastaan standardimuotoinen, standardit kentät sisältävä aineisto ja julkaista tämä valtakunnalliseen tietoportaaliin.

Konsulttityön tuloksena on syntynyt tietomallit, joita hyödyntämällä voidaan saavuttaa kokonaisvaltaisen data kerääminen eri toimijoilta samassa muodossa.

Ehdotamme lakiin säädettäväksi, että Suomessa taksien tulisi kuulua viranomaishyväksyttyyn, sertifioituun ja valvottuun raportointikeskukseen, kuten muissa Pohjoismaissa. Raportointikeskus tarjoaisi toimivaltaisille viranomaisille kattavan, eri toimijoilta saadun määrämuotoisen datan, joka mahdollistaa kuljetusten kehittämisen, yhteiskuntavelvoitteiden seurannan, kuluttajasuojan sekä työntekijöiden aseman turvaamisen.

Semel Oy

Börje Nummelin — toimitusjohtaja

Ari Kääriäinen — myyntijohtaja